

Mgr. Bohuslav SOBOTKA

předseda vlády České republiky

V Praze dne 16. listopadu 2015
Čj.: 18566/2015-OAI

Vážená paní poslankyně,

v písemné interpelaci ze dne 23. října 2015 ve věci *zpochybnění působnosti a kompetencí Generální inspekce bezpečnostních sborů* (evid. číslo 666) mne žádáte o odpověď na otázky související s vyloučením policejního orgánu Generální inspekce bezpečnostních sborů z tzv. kauzy VIDKUN. Proto mi dovolu, abych Vám na základě stanovisek Ministerstva vnitra a Generální inspekce bezpečnostních sborů podal v souvislosti s tímto probíhajícím případem následující informace.

Úvodem je potřebné na základě vyjádření uvedených institucí zdůraznit, že o odnětí věci Generální inspekci bezpečnostních sborů a jejímu přikázání policejnímu orgánu Policie České republiky, Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „ÚOOZ SKPV“), expozitura Ostrava, rozhodl – a to na základě poznatků a zjištěných podezření shromážděných orgány ÚOOZ SKPV o možném podezření ze spáchání přečinu zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku – dne 17. července 2014 státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci podle ustanovení § 157 odst. 2 písm. b) tr. řádu, neboť u tohoto policejního orgánu byly shledány nejvhodnější podmínky pro to, aby věc byla náležitě objasněna a postup v trestním řízení byl rychlý, plynulý a souladný se zákonem.

Uvedené rozhodnutí státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci odůvodnil tím, že se jednalo o podezření z páčání závažné trestné činnosti, na níž se měli podílet ve vzájemné součinnosti příslušníci Policie České republiky (dále jen „policisté“) a příslušníci Generální inspekce bezpečnostních sborů, služebně zařazení ve významných pozicích u obou dotčených útvarů. Protiprávní jednání mělo přitom být páčáno dlouhodobě a kontinuálně i v době rozhodování státního zástupce, přičemž odhalení protiprávního jednání bylo obzvláště obtížné právě s ohledem na vzájemné propojení vysoce postavených funkcionářů útvaru Policie České republiky a orgánu, do jehož působnosti spadá prověřování trestné činnosti policistů. Všechny konkrétní poznatky nasvědčující zapojení příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů do předmětné trestné činnosti v tuto chvíli nelze sdělit, aby nedošlo ke zmaření probíhajícího vyšetřování a paralelně prováděného prověřování stíhaných a podezřelých osob.

Státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci své rozhodnutí, které vedlo k delegaci věci podle § 157 odst. 2 písm. b) tr. řádu, také opíral o důvody systémové. Mezi ně patří fakt, že policejní orgán ÚOOZ SKPV, expozitura Ostrava, získal poznatky

o páchané trestné činnosti od spolupracující osoby, důvěrně obeznámené s děním v útvaru, kde k protiprávnímu jednání mělo docházet. Obecně přitom platí, že takováto spolupráce předpokládá vždy určitý vztah důvěry mezi policistou a informačním zdrojem, takže zpravidla nelze kontakty na tyto tzv. informátory předávat jiným policistům či jiným policejním útvarům. V případě předání kontaktu totiž nemusí navázaná spolupráce, která jinak přispívá k účinnému odhalení a objasnění páchané trestné činnosti, pokračovat z důvodů absence důvěry informátora k novému policejnímu orgánu, který ve věci působí.

Při rozhodování státního zástupce bylo rovněž přihlédnuto ke skutečnosti, že policejní orgán ÚOOZ SKPV je obecně specializovaný na odhalování sofistikované a vysoce konspirativně páchané trestné činnosti. Právě tento policejní orgán disponuje technickými i personálními prostředky a znalostmi, které umožňují odhalení takového typu obtížně detekovatelné trestné činnosti, a může tak zajistit úplnější a důslednější prověření všech skutečností zakládajících podezření ze spáchání trestné činnosti, což potvrzují již získané zkušenosti v jiných případech, týkajících se zvláště závažné trestné činnosti.

Pro úplnost je třeba dodat, že oprávnění státního zástupce provést delegaci podle § 157 odst. 2 písm. b) tr. řádu není v trestním řádu nové. Jedná se o tradiční oprávnění, kdy státní zástupce může jeho využitím řešit případy, kdy striktně stanovená věcná příslušnost policejních orgánů může být z nějakého důvodu na škodu řádného prošetření věci. Odborná diskuze, která byla vedena při projednávání návrhu zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů, na toto ustanovení opakovaně upozorňovala v pozitivním smyslu jako na výjimku v právním řádu potřebnou pro řešení situací, kdy by bezvýhradné trvání na věcné příslušnosti Generální inspekce bezpečnostních sborů mohlo být v konkrétních případech překážkou nebo přinejmenším ztížením jejich řádného prošetření. Odborné komentáře uvádějí celou řadu důvodů pro využití tohoto oprávnění od podjatosti po nedostatek specializace jinak příslušného policejního orgánu.

V dané kauze pak došlo ke kombinaci několika takových důvodů a státní zástupce, který jediné může o takém postupu rozhodnout, považoval tyto důvody za dostatečně závažné. Jedná se tedy do určité míry o výjimečný postup, který se však striktně opírá o příslušná ustanovení trestního řádu.

Vážená paní poslankyně, vážím si Vašeho zájmu o problematiku Generální inspekce bezpečnostních sborů v návaznosti na dosavadní odhalení v tzv. kauze VIDKUN a věřím, že Vám má odpověď napomůže v orientaci v dalším vývoji tohoto mimořádného případu.

S úctou

Vážená paní
Jana Černochová
poslankyně
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
PRAHA